

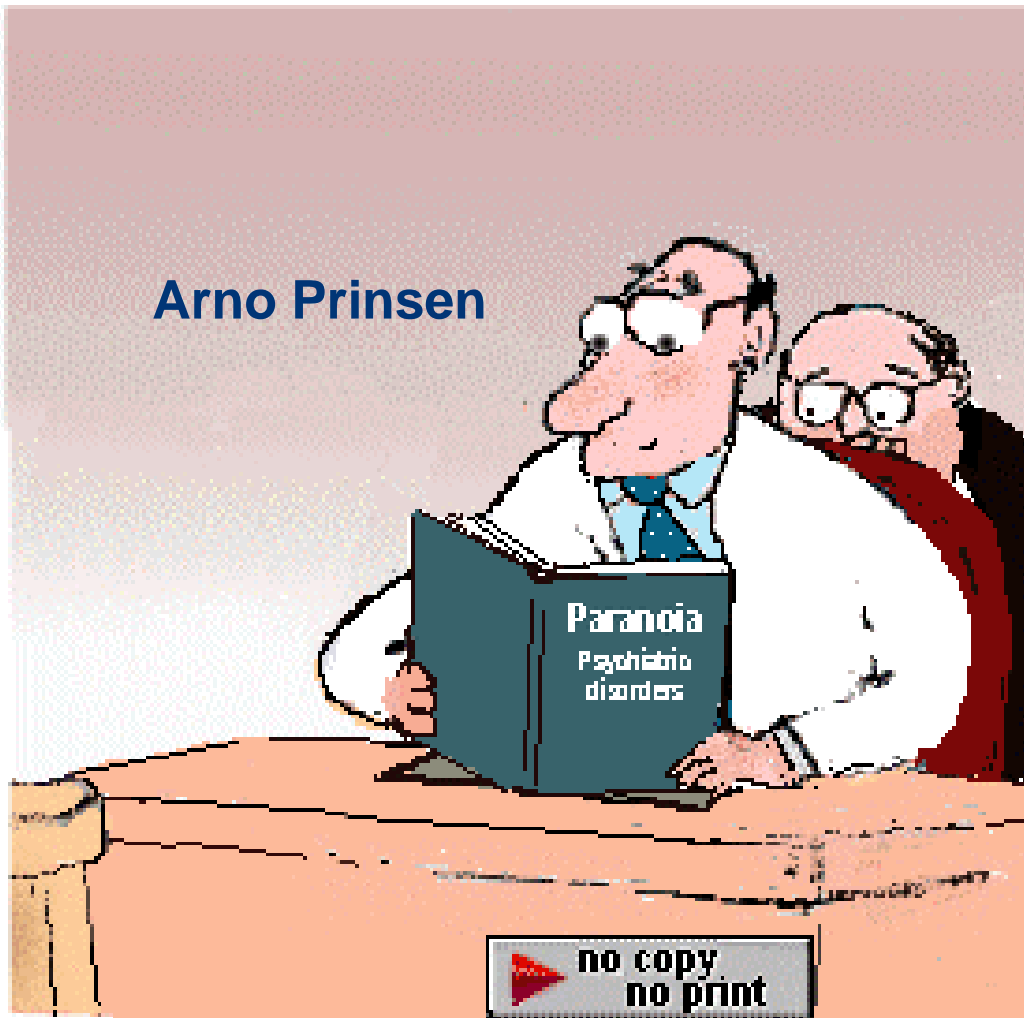
Interakt Contour

Samen mogelijkheden benutten

HERSENLETSEL En ARGWAAN

Arno Prinsen

Joan Jensch

Quack

2E HANDS AUTO'S

**SEER BETRAUWBAAR
ALS NIEUW**

**PRINSEN,
ARNO**

**JENSCH,
JOAN**

Nog Steeds Vertrouwen?

Workshopvraag:

hoe krijg je vertrouwen in mensen?

In tweetallen

5 minuten

Nabespreking (1)

- Met wie heeft u nu deze opdracht gedaan?
- En waarom?

Nabespreking (2)

Basisveiligheid: 1ste levensjaar

Voldoet de omgeving aan je behoeftes?

Hechting

Vertrouwen → veiligheid → voorspelbaarheid
(=structuur)

Nadruk: positieve emoties

Interakt Contour

Samen mogelijkheden benutten

Vertrouwen:

ervaringen
én
de wijze waarop je de ervaringen verwerkt

AMES ROOM

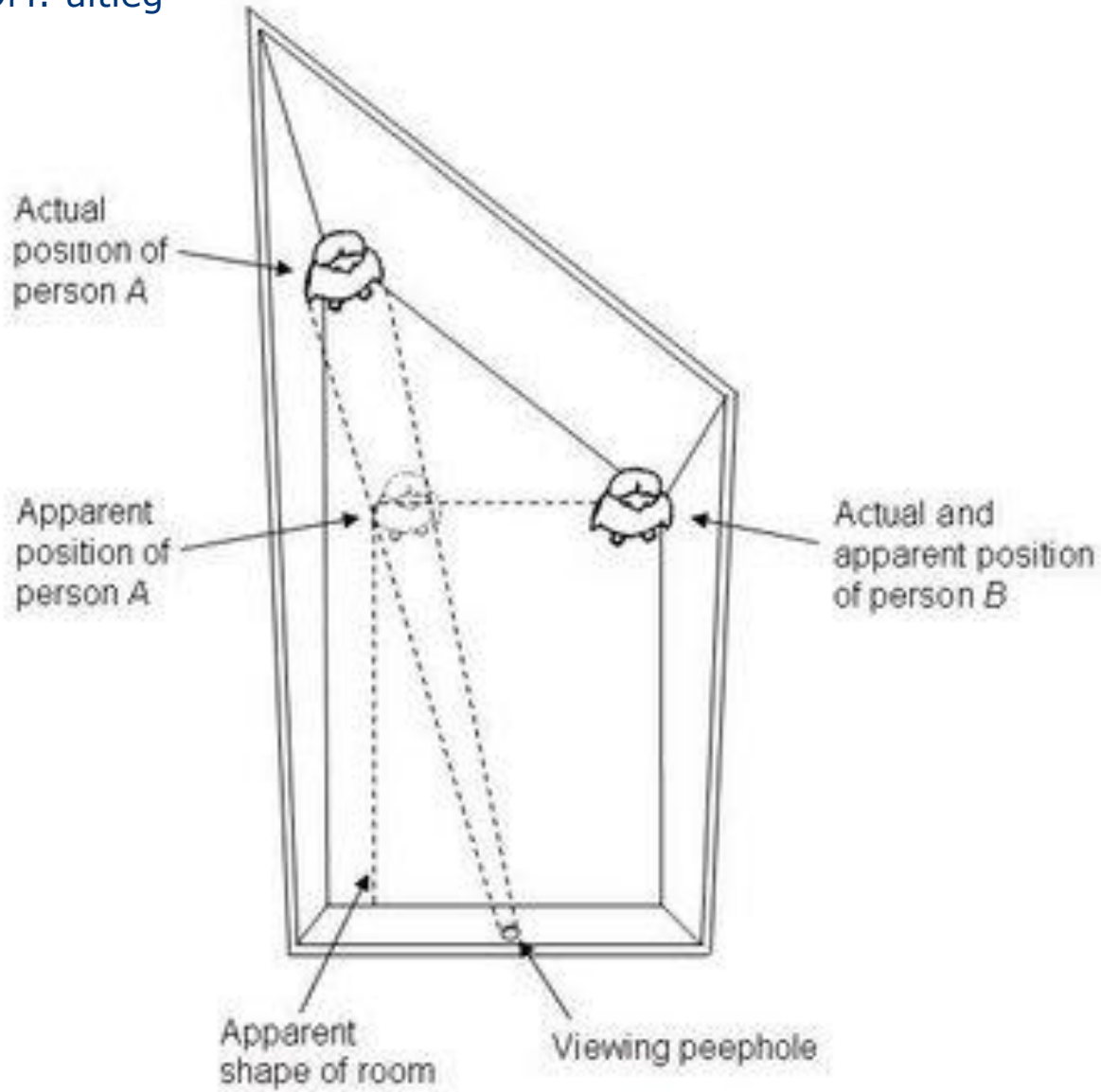

© 1994, The Exploratorium

Bron: lajoie.uqam.ca/conven13nov/ames.html

Internal

Samen mog

Vertrouwen:

ervaringen

én

de wijze waarop je de ervaringen verwerkt

Workshopvraag

Bedenk met de buurman

die je **NIET** kent

**welke cognitieve aspecten van belang zijn om
vertrouwen te verwerven**

Nabespreking: cognitieve voorwaarden(1)

Was dat anders met een onbekende buurman/-vrouw?

Nabespreking: cognitieve voorwaarden(2)

- **Geheugen**
- **Aandacht**
- **Planning**
- **Inlevingsvermogen**
- **Emoties kunnen 'aflezen' (non-verbale communicatie)**
- **Eigen gedrag kunnen vormgeven en afstellen (aanpassen aan de ander; leren van fouten)**
- **Realiteittesten**

Argwaan

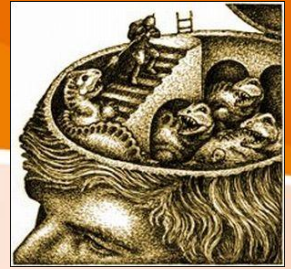
Argwaan & Achterdocht (1)

Basisgevoel: vertrouwen in mensen

Minder voedingsbodem om argwaan te ontwikkelen

Continuüm:

Argwaan & Achterdocht (2)

Hoe kom je tot wanen?

- **1ste fase: gevoel van bedreiging van je territorium**
 - **2de fase: waanachtige ideeën (corrigeerbaar)**
 - **3de fase: wanen (realiteitstesten valt weg)**
-
- **Fasering bij wanen → aanknopingspunten hoe om te gaan met argwaan t.g.v. NAH (argwaan zit in 1ste of 2de fase)**

Argwaan & Achterdocht (3)

het begrip Territorium

- **Buitenste laag: buitenwereld**
- **Middelste laag: intieme kring**
- **Binnenste laag: gedachtes/gevoelens**

Argwaan & Achterdocht (4)

***Bij gevoel van dreiging:
oorzaak wordt vaak buiten onszelf gelegd***

- *'Normaal'* → oorzaak in de omstandigheden
- *Begin van achterdocht* → oorzaak ligt bij andere mensen

NAH en Achterdocht (1)

WORKSHOPVRAAG:

Welke stoornissen bij NAH kunnen een voedingsbodem zijn om achterdochtig/argwanend te worden?

NAH en Achterdocht (2)

- **Geheugenstoornissen**
- **Aandachtsstoornissen**
- **Planningsstoornissen**
- **Gebrek aan ziekte inzicht**
- **Ontremmingen**
- **Verminderd vermogen te leren van fouten**
- **Verminderd inlevingsvermogen**
- **Verandering van neurologische processen
(o.a. ontregeling neurotransmitters)**

NAH en Achterdocht (3)

Totale beeld:

Voedingsbodem voor argwaan is
overbelasting
van de cliënt

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (1)

BEDENK:

Ieder gedrag van een persoon heeft een

Positieve intentie

voor die persoon

**Voor een argwanende cliënt is dat
Het terugwinnen van een gevoel van
veiligheid**

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (2)

- **Psycho-educatie van de sociale omgeving**
(wegnemen van overschatting en overbelasting)
- **Structuuradviezen naar de sociale omgeving**
- **Structuur (voorspelbaarheid)**
- **Psycho-educatie van de cliënt (indien mogelijk)**
- **Ondersteunende medicatie**

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (3)

Regie bij de cliënt

Denk aan de territoria:

- Buitenste laag (Buitenwereld):
*Kloppen; mag ik even binnenkomen?;
kan ik even gaan zitten?*
- Middelste laag (Intieme Kring):
Wees voorzichtig met aanrakingen
- Binnenste laag (gedachten/gevoelens):
 - *Toestemming om onderwerp te mogen bespreken*
 - *Benoem of duid **niet** het gevoel van de cliënt.*

(Je treedt dan in zijn psychologisch territorium waar hij juist bang voor is)

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (4)

- Houd emotioneel afstand
een laag EE-gehalte (= emotionele expressie)
- Wees spaarzaam met absolute complimenten
wat ben jij sterk, zeg
 - houd complimenten concreet; rustig (lage EE)
 - Ik-boodschap ipv 'Jij ...'
- geef wel feedback en/of kritiek op dezelfde wijze
(rustig/concreet/in gedragstermen) en sluit duidelijk af

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (5)

- Als je veranderingen waarneemt, wijs daar dan neutraal op
ik heb idee...; mij valt op ...
- Judo-houding (meegaan in de beweging):
 - Corrigeer niet door er tegenin te gaan, maar ga eerst mee (bv. dmv. her-etikettering)
Vb:
ze hebben mijn portemonnee gestolen!
Vervelend dat je hem kwijt bent. Weet je nog wanneer je hem voor het laatst gebruikt hebt?
 - Probeer vragenderwijs om te buigen
- Licht je vertrek toe: je verlaat het territorium van de cliënt.
Meld dat het contact beëindigd is; zeg dat je weggaat; neem afscheid

OMGANGS- en INTERVENTIE-ADVIEZEN (6)

- **Regelmatige feedback en uitleg over dagelijkse gang van zaken**
- **Gebruik duidelijke taal!**
 - *Een regel is geen afspraak*
 - *Onderhandelen is niet hetzelfde als overleggen*
- **Wees transparant over wat u denkt, voelt, wilt**

A black and white photograph of a person holding a rectangular sign. The sign has a double-line border and the word "WORKSHOP" written in a bold, hand-drawn, uppercase font. The person's face is blurred in the background, and they are wearing a dark-colored shirt. The background is plain white.

WORKSHOP

Eigen Praktijk

Workshop:

**Bedenk voor een cliënt van je wat je,
naar aanleiding van deze bijeenkomst,
zou willen veranderen in je benadering**

Of

juist extra blijft vasthouden

Benoem minimaal 2 zaken

Interakt Contour

Samen mogelijkheden benutten

Nabespreking Eigen Praktijk

Bedankt voor uw aandacht

Arno Prinsen, Gedragskundige, InteraktContour

Joan Jensch, Gedragskundige, InteraktContour en Interzorg

ECHT WAAR!!!